

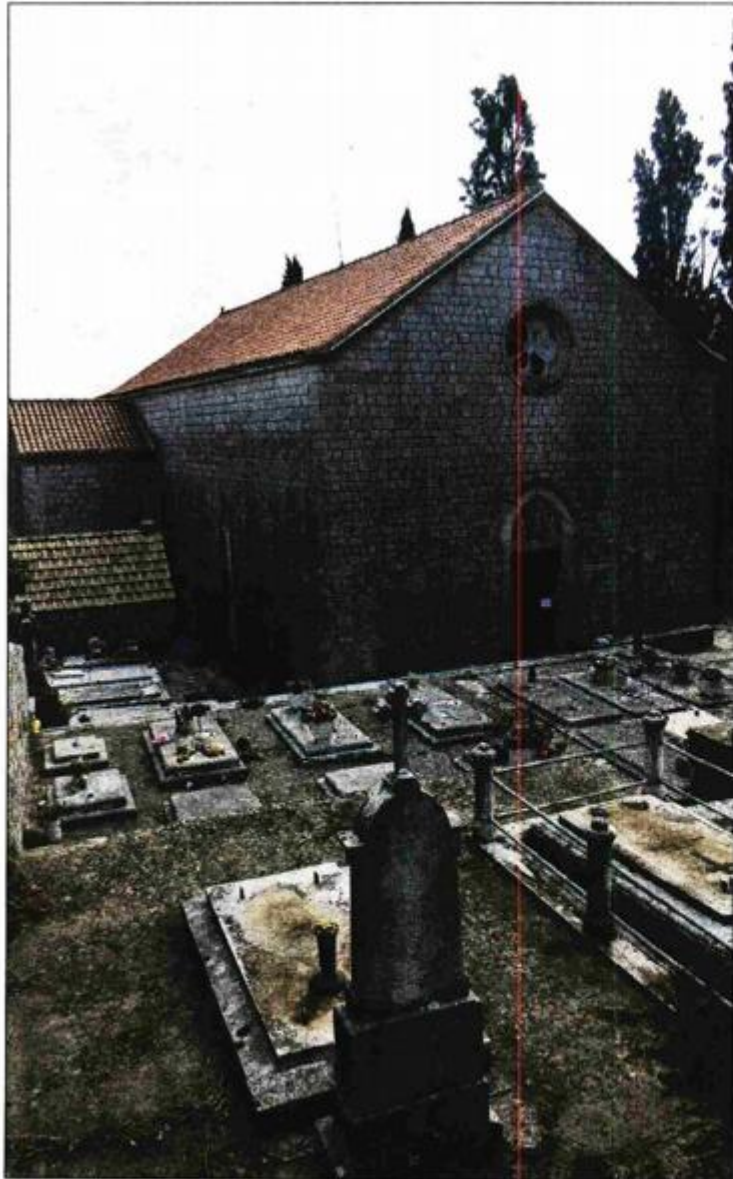

CRKVA GOSPE OD ŠUNJA PREPUNA MLA

Bogata baština

PIŠE: MIA NJAVRO / FOTO ZVONIMIR PANDŽA

Vjerujte mi, vidio sam dosta različitih načina izrade kipova, no ništa nalik lopudskome Kristu! Skulptura je napravljena od posebne biljke, ferule, koja raste i na Lopudu. Tijelo je šuplje, a štapići biljke su slagani kao letvice, te naknadno oblikovani, brušeni i obojani. Vjerujemo kako je taj materijal korišten iz jednostavnog razloga - kako bi iznosili sveto Kristovo tijelo u ceremonijama i procesijama na otoku - ističe profesor Hans Portsteffen

EKIPA od 25 restauratora, koju čine profesori i studenti visokih škola za restauraciju iz Koelna, Antwerpena, Bruxellesa i Splita, pod koordinacijom profesora Hansa Portsteffena, dva tjedna svog ljeta odvojili su za rad na umjetninama iz crkve Gospe od Šunja i Sv. Marije od Špilice na Lopudu. Oni vrijedno rade i obnavljaju umjetnine crkve još od 2002. godine, a svake godine nade se 'materijala' za obnavljanje.

Ove godine nastavili su raditi na Oltaru sv. Križa iz crkve Gospe od Šunja te na oltaru Gospe od Karmena i Oltaru sv. Josipa iz crkve sv. Marije od Špilice. O crkvi Gospe od Šunja te nevjerojatnim nalazima pričao nam je profesor Hans Portsteffen s Instituta za konzervatorsko-restauratorske znanosti iz Koelna, jedan od voditelja Međunarodne restauratorske radionice Lopud. Suradnja s njegovim fakultetom uspostavljena je još 1987. godine, na inicijativu pokojnog lopudskog župnika don Ivana Vlašića. Potkraj osamdesetih godina nje-mački su restauratori obnovili

umjetnine iz župnog muzeja u Lopudu, a nakon Domovinskog rata radili su na velikom oltaru iz crkve sv. Nikole. Prije točno deset godina priključile su im se visoke škole za restauraciju iz Bruxellesa, Antwerpena i Splita, a suradnja se nastavila i s drugim župnicima, među kojima je i sadašnji župnik don Frano Markić.

- Unutar grupe od 25 ljudi imamo različite specijalizacije: tu su studenti konzervacije-restauracije namještaja, slika, polikromiranog drva, a na početku cijele priče imali smo čak i restauratore kamena, jer je bilo potrebe za radom na oltaru - ističe profesor, te dodaje kako je bitno izabrati objekt kojeg će unutar dva tjedna ljeta stići završiti, kaže, da ga ne ostavljaju za iduću godinu.

Na svakom objektu u crkvi radi se više stotina sati, svaki dan dva tjedna po šest sati, kaže profesor Portsteffen.

- Crkva je iz 1488. godine, ali kasnije se mijenjala, neki dijelovi su dodani u 16. stoljeću, a neki pak u 17. stoljeću. Mi smo kao grupa započeli obnovu cr-

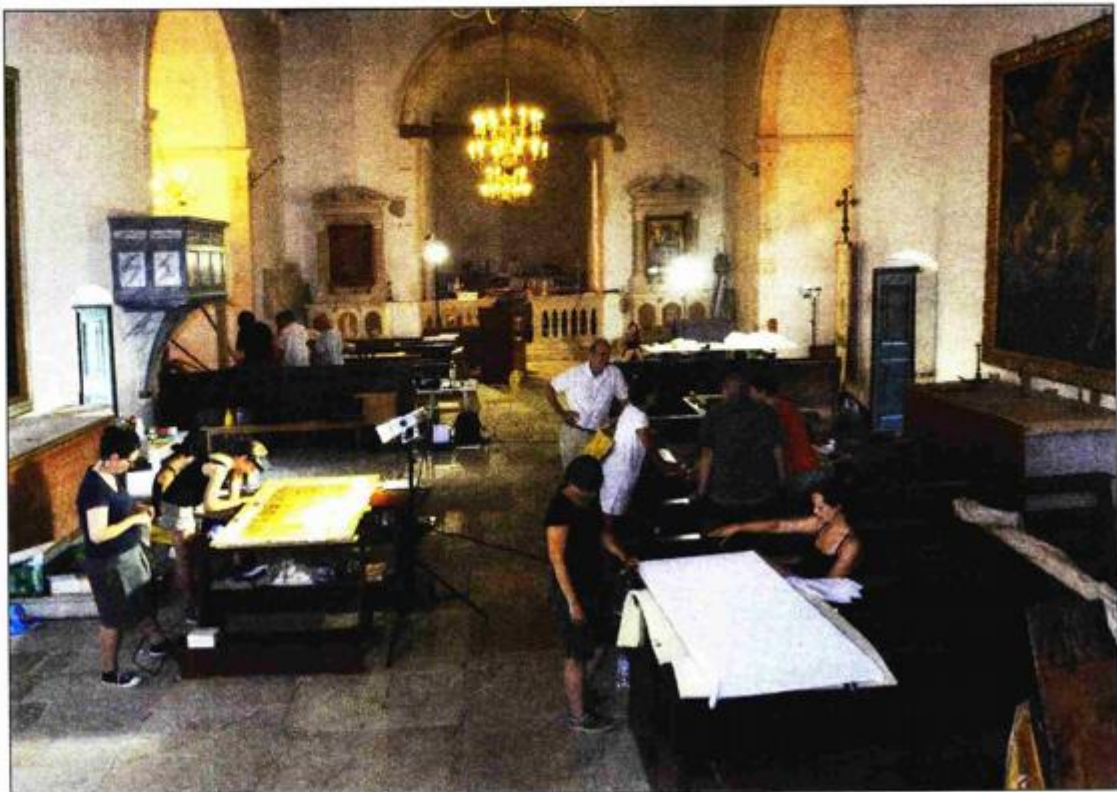
ADIH RESTAURATORA IZ EUROPE

1 Lopuda u sigurnim rukama

kve 2002. godine, a završili smo neke dijelove 2010. godine. Neke još radimo, naravno, a neke ćemo se usuditi početi tek iduće godine, poput namještaja u sakristiji, koji je u katastrofalnom stanju. Inače, radimo na crkvenom namještaju, dakle klupama za sjedenje i ormarima za liturgijsko ruho iz crkve, zatim na drvenim obojanim oltarima, slikama na platnu te ostalim umjetninama ovog kraja – istaknuo je profesor Portsteffen, te ukazao na jedno, moglo bi se reći, jedinstveno djelo u svijetu.

JEDINSTVENI KIP ISUSA U SVIJETU

- Radim već dugi niz godina, a u ovoj crkvi naišao sam na nešto zaista jedinstveno; skulpturu ruspetoga Krista čija se tehnologija izrade ne može usporediti ni sa jednom drugom skulpturom. A vjerujte mi, vidio sam dosta različitih načina izrade kipova, no ništa nalik lopudskome Kristu! Skulptura je napravljena od posebne biljke, ferule, koja raste i na Lopudu. Tijelo je šuplje, a štapići

biljke su slagani kao letvice, te naknadno oblikovani, brušeni i obojani. Vjerujemo kako je taj materijal korišten iz jednostavnog razloga - kako bi iznosili sveto Kristovo tijelo u ceremonijama i procesijama na otoku, jer cijeli kip je težak svega četiri kilograma. To mi se čini kao jedino logično objašnjenje. Za-

nimljivo je spomenuti da smo skulpturu nosili u Opću bolnicu Dubrovnik kako bismo napravili kompletnu kompjutersku tomografsku analizu i vidjeli što se zapravo krije unutra, jer nismo mogli shvatiti kako je izrađena. Zaista nevjerojatno! - ističe profesor.

Na kipu Isusa radilo se više

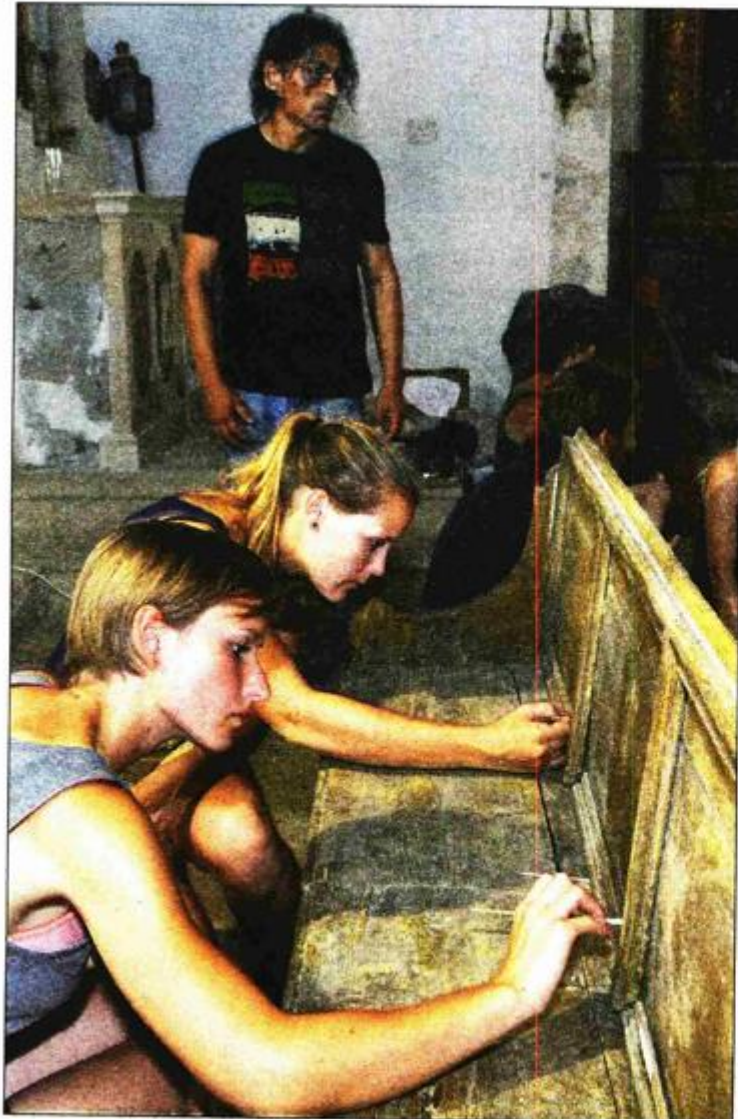
stotina sati, te je sad doveden u stabilno stanje. Skulptura je bila prebojena ružnom sintetičkom bojom velikog sjaja pa su se restauratori itekako pomučili kako bi je uklonili, priča profesor Portsteffen. Ispod preslika je sačuvana originalna boja stara oko 300 godina, koju su restauratori odlučili prezentirati.

Kako ističe profesor Portstefen, glavni cilj ove radionice, osim naravno obnove pokretne kulturne spomeničke baštine, jest vrlo dobar omjer praktične nastave, edukacije i treninga mladih restauratora. Ono što im je iznimno važno, zbog čega

je ovaj projekt i pokrenut, jest spašavanje bogate sakralne baštine od propadanja, a ta misao vodilja bila je pokretač cijelog ovog međunarodnog projekta, u koji su odnedavno uključeni i studenti konzervacije-restauracije Dubrovačkog sveučilišta.

Međunarodna suradnja na očuvanju pokretne kulturne baštine otoka Lopuda se provodi u organizaciji Društva za zaštitu spomeničke baštine i prirodne baštine Lopuda sredstvima Društva, koje ove godine slavi čak dvadesetu obljetnicu postojanja, Ministarstva kulture, Dubrovačke biskupije i prikupljenim donacijama. Svi radovi rade se pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Dubrovniku i u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom, Restauratorskim odjelom u Dubrovniku.

